

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/24/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118207192
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8118207192.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. U. O., K.. XX.XX.XXXX, I. O. O.R. X, XXX XX V., zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, za účasti matky Q.. Q. O., K.. XX.XX.XXXX, I. O. O. X, XXX XX V., právne zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Nicol Hlaváčikova, s.r.o., so sídlom Bočná 10, 040 01 Košice, o návrhu otca H.. P. O., V., K.. XX.XX.XXXX, I. O. W. XX, XXX XX V., právne zastúpený advokátom JUDr. Miroslav Sklenár, so sídlom Kováčska 40, 040 01 Košice, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Prešov, č. k. 27P/164/2018-18 zo dňa 16. júla 2018, takto

rozhodol:

- I. Z r u š u j e uznesenie.
- II. Konanie z a s t a v u j e.
- III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I. Obsah napadnutého rozhodnutia

1. Okresný súd Prešov ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým uznesením rozhodol tak, že:

„I. z v e r u j e mal. U. O., K.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca, ktorý ju bude zastupovať a spravovať jej majetok,

II. z r u š u j e udelený súhlas matke k vycestovaniu maloletej U. O., K.. XX.XX.XXXX do Š. udelený výrokom č. I rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k.: 24P/43/2015-522 zo dňa 23.03.2017,

III. u k l a d á otcovi povinnosť v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia podať na príslušnom súde návrh na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k mal. U.,

IV. neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o návrhu na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností,

V. žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 360 ods. 1, § 325 ods. 1, § 2 ods. 1, 2, § 363, § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, § 326 ods. 1, § 328 ods. 2, § 329 ods. 1, 2, § 330, § 333, § 325

ods. 2 písm. d), § 332 ods. 1, § 336 ods. 1, § 330 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, článok 3, čl. 12 ods. 1, 2 Dohovoru o právach dieťaťa.

3. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že otec podaným dňa 25.06.2018 podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby súd zveril mal. U. O., K.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca, ktorý ju bude zastupovať a spravovať jej majetok, zrušil udelený súhlas matke k vycestovaniu maloletej U. O., K.. XX.XX.XXXX do Š. udelený výrokom č. I rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k.: 24P/43/2015-522 zo dňa 23.03.2017 a uložil otcovi povinnosť v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia podať na príslušnom súde návrh na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k mal. U..

4. Súd zistil, že maloletá U. O. od roku 2015, t.j. od svojich 9 rokov, žije so svojou matkou vo Š.. Rozsudkom Okresného súdu Prešov, č.k. 24P/43/2015-522 zo dňa 23.03.2017 bol aj úradne udelený súhlas matke namiesto otca k vycestovaniu maloletej U. s matkou do Š.. Rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č.k. 9 CoP 21/2017-649 zo dňa 31.10.2017 a právoplatnosť v uvedenom výroku nadobudol 22.11.2017. Uvedeným rozsudkom mal otec s maloletou dcérou riadne upravený styk. Od prvého odchodu do Š. počas nasledujúcich 2 rokov sa maloletá U. stretla s otcom iba na dobu 9 dní. Následne maloletá U. trávila zimné prázdniny koncom roku 2017 u otca. Pred návratom do Š. bola U. emocionálne nešťastná a zjavne frustrovaná. Maloletá U. aj napriek frustrácii o svojich pocitoch s otcom nehovorila, a to aj napriek tomu, že sa otec pokúšal zistiť, čo dcéru trápi. Nevadí jej ani skutočnosť, že otec už žije v K. J. a nie v V.. Maloletá na pohovore na ÚPSVaR Prešov niekoľkokrát zopakovala, že chce žiť s ockom na Slovensku a nie s mamkou vo Š.B..

5. Vyhodnotiac všetky relevantné písomnými vyjadreniami účastníkov a doloženými dôkazmi osvedčené skutočnosti a okolnosti daného prípadu, vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení, sledujúc pritom prioritne najlepší záujem maloletého dieťaťa, súd dospel k záveru, že v danom prípade boli naplnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia a že je jednoznačne v záujme maloletej U., aby bola dočasne zverená do starostlivosti otca a aby bol zrušený súhlas súdu k jej vycestovaniu do Š.. Prijatím Dohovoru o právach dieťaťa sa jednotlivé štáty zaviazali, že ich činnosť bude v súlade s najlepším záujmom dieťaťa a ostatnými článkami Dohovoru. Deti, na rozdiel od dospelých, nemajú možnosť za svoje práva bojovať, svoje práva uplatňovať a vyžadovať žiadnym legitímnym spôsobom, preto deti potrebujú ochranu a špeciálnu starostlivosť, akú dospelí nepotrebujú. V zmysle citovaných článkov Dohovoru aj maloleté dieťa má právo povedať svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a jeho názor musí byť braný vážne. Samozrejme, súd musí brať do úvahy aj všetky ďalšie skutočnosti. Maloletá U. jednoznačne vyjadrila svoj názor, že chce žiť na Slovensku a nechce žiť vo Š., lebo sa tam necíti dobre. Tu má svoje zázemie, ľudí, ktorých má rada, ktorým na nej záleží. Súd svoje rozhodnutie neoprel len o výslovný názor maloletej U., ale bral do úvahy a to, že frustrácia a nespokojnosť so životom vo Š. vyplynula aj z jej správania, keď prestávky v škole trávila sama, nemala žiadnych kamarátov, a to až do takej miery, že si to všimla aj učiteľka v škole, ktorá to následne riešila s príslušnými orgánmi vo Š.. Súd mal za to, že bez okamžitého zásahu by bol ohrozený ďalší duševný vývoj maloletej a nútený návrat do Š. by mohol mať nenapraviteľné následky na jej psychiku. Na základe všetkých týchto skutočností a okolností, súd rozhodol tak, že návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel v celom rozsahu.

II. Obsah odvolania matky

6. Proti rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka, a to v celom rozsahu. Namietala, že súd prvej inštancie nemal právomoc vo veci konať a právomocou sa vôbec nezaoberal a svojvoľne ignoroval zásadné právne normy, ktoré bol pri posudzovaní veci povinný zohľadniť a podľa nich adekvátne postupovať. Uviedla, že vo Š. žije s maloletou viac ako tri roky, ona v tejto krajine pracuje, vlastní rodinný dom a dcéra tam chodí do školy. Obe sú plne evidované vo Š. zdravotnom a sociálnom systéme, preto je Š.B. ich krajinou obvyklého pobytu. Namietala, že súd prvej inštancie v danom ohľade nielen, hoc nemal žiadnu právomoc, odňal jej osobnú starostlivosť o dcéru, ale zašiel až tak ďaleko, že zrušil súhlas k jej vycestovaniu späť do Š.. Tento krok sa nedá vyhodnotiť inak ako rozhodnutie súdu domovskej krajiny únoscu jasne indikujúce, že dieťa nevydá späť do krajiny jeho obvyklého pobytu, pretože mu rovno zakáže vycestovať. Na takéto rozhodnutie neboli splnené vonkoncom žiadne zákonné podmienky, tieto neboli ani len tvrdené, nie to ešte dokázané. Ďalej poukázala na článok 13 Haagskeho dohovoru a články 20 a 11 nariadenia, pričom namietala, že súd prvej inštancie neuviedol jedinú skutočnosť, z ktorej

by vyplývala akákoľvek naliehavosť alebo vážne nebezpečenstvo pre jej dcéru. Namietala, že nikto jej nedal možnosť vyjadriť sa, konajúci súd jej dcéru ani nevypočul a neudelil jej ani právo sa stretávať s dcérou.

7. Poukázala na konania vedené na súde prvej inštancie a odvolacom súde, ktoré len v nedávnom konaní vykonali a zhodnotili rozsiahle dokazovanie, na základe ktorého okrem iného ustálili, že premiestnenie jej dcéry do Š. je v najlepšom záujme jej dcéry. Uviedla, že jej dcéra odišla na letné prázdniny k otcovi bez jediného náznaku, že by sa už nechcela vrátiť. Hoc mala v batožine dostatok voľného miesta, nezbaliť si veci, ktoré by si pri úmysle trvalo opustiť svoj domov isto vzala. Navyiac spolu plánovali návštevu jej obľúbeného bratranca Q., ktorý mal s nimi vo Š. stráviť po návrate zo Slovenska dva týždne. Napätie je podľa jej názoru zistiteľné už len z písomného prejavu jej dcéry. Pre porovnanie priložila jej vyjadrenie z januára 2017, ktoré pre potreby konania o povolení vycestovať pod sp. zn. 24P/43/2015 napísala v U., sama pokojne vo svojej izbe. Jej prejav je úhľadný, stručný a prirodzený, ukončený písmom „U.“, keďže ona sa inak sama nikdy neoslovuje. Otcom predkladané vyjadrenia sú doslova načmárané, nervózne a pre jej dcéru neprirodzené, s podpisom „U. O.“ s dátumom narodenia.

8. Uviedla, že dcéra je v pubertálnom veku a nepoprela, že v ostatnom čase občas naznačovala, že by možno chcela ísť bývať k otcovi. Nikdy nebola schopná formulovať dôvody a ona to pripisovala jej veku prislúchajúcej rebelii a nevhodnému vplyvu otca. Uviedla, že je presvedčená, že jej dcéra je aktuálne veľmi zmätená a nevie, čo presne chce, čo je živná pôda pre otca. Z opatrnosti uviedla, že na vydanie neodkladného opatrenia neboli naplnené ani samotné slovenské procesné normy. Uviedla, že jej dcéra prejavila určitý názor, nevyjadrila však pritom žiadnu akútnosť či hrozbu. Ďalej uviedla, že jej dcére 20. augusta začína škola, do ktorej je riadne nahlásená, kde bola dobrovoľne urobiť testy, aby mohla študovať ťažší stupeň matematiky a kde minulý rok v celonárodnom teste dosiahla výborné výsledky. Je dnes plynulá vo švédčine i angličtine. Navrhla, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako nezákonné zrušil a konanie zastavil.

9. K odvolaniu matky sa vyjadril ÚPSVaR tak, že v celom rozsahu sa pridriavajú podanej správy zo dňa 06.07.2018 a zvukového záznamu.

10. Otec sa k odvolaniu matky vyjadril tak, že s prihliadnutím na okolnosti prípadu, ako aj fakt, že otec sa o dcéru U. náležitým spôsobom stará a vytvoril jej vhodné podmienky a prostredie na jej ďalší vývoj, je dočasné zverenie dcéry U. do osobnej starostlivosti otca v jej najlepšom záujme. Namietal, že už vonkoncom nie je možné tvrdiť, že Š. je jednoznačne krajinou ich obvyklého pobytu. Mal za to, že obvyklým pobytom maloletej U. je bez najmenších pochybností územie Slovenskej republiky a bydlisko otca, keďže U. vzhľadom na svoju rozumovú vyspelosť celkom jasne formulovala svoj záujem a vôľu žiť u otca a jeho rodiny, kde je začlenená do rodinného a sociálneho prostredia, jej rozhodnutie má stabilnú povahu, je občianskou Slovenskej republiky celá rodina zo strany otca, ako aj matky s ktorými má U. vybudované silné citové väzby žije na Slovensku, má tu súrodencov a ďalší život maloletej U. u otca na Slovensku je v najlepšom záujme na rozdiel od Š., v ktorom si maloletá U. nevybudovala takmer žiadne priateľstvá, je v ňom dlhodobo nešťastná a do sociálneho prostredia Š. sa zjavne nezačlenila. Vo svetle všetkých osobitných skutkových okolností prípadu je zrejmé, že nie je rozhodujúca dĺžka pobytu U. vo Š.É., kde ju matka dlhodobo izolovala, ani skutočnosť, že tam pracuje a vlastní rodinný dom. Z dôkazných prostriedkov priložených k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je zrejmé, že maloletá U. sa obrátila na otca so žiadosťou o zázemie, ktoré od neho dcéra žiadala na rozdiel od matky, ktorá sa s jej návratom na Slovensko nevie zmieriť a svojej cére neposkytla žiadnu pomoc v jej dlhodobom rozhodnutí, s ktorým sa na ňu v minulosti obrátila. Namietal, že dcéra U. mohla byť pod vplyvom matky zmanipulovaná pri svojej jedinej výpovedi v konaní vedenom pod sp. zn. 24P/43/2015 a v čase vyhotovenia znaleckého skúmania, nakoľko otec sa z ďalšej emailovej komunikácie s dcérou dozvedel, že v čase súdneho konania mala od matky prisľúbeného dlho túžiaceho psíka v prípade, ak U. s matkou do Š. vycestuje, pričom U. psíka od matky aj v rozhodný moment dostala. Uviedol, že pobyt bol pre U. v Š. natoľko neznesiteľný, že si túto situáciu všimli spolužiaci, triedna učiteľka a napokon musela byť riešená sociálnou pracovníčkou vo Š., pričom matka o tejto situácii otca neinformovala a v predmetnom konaní sa o nej účelovo nezmieňuje. Uviedol, že U. sa rozhodla zbalit' len nevyhnutné oblečenie, aby u matky nezbudila podozrenie. V súvislosti s návštevou obľúbeného bratranca Q. uviedol, že stretnutie sa uskutočnilo na Slovensku, kde sa Q. vyjadril, že sa mu do Š. cestovať nechcelo a je rád, že sa stretli s U.S. na Slovensku. Namietal, že tvrdenia matky o tom, že matke dcéru nedovolí vidieť a podobne nie

sú pravdivé. Mal za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v celom rozsahu dôvodné a navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

III. Hodnotenie odvolacieho súdu

11. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj ako „CMP“), v spojení s ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“) preskúmal napadnuté uznesenie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že sú splnené podmienky na zrušenie napadnutého uznesenia a zastavenie konania.

12. V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol o podanom odvolaní matky uznesením č. k. 24CoP/21/2018 - 91 zo dňa 28.08.2018, ktorým vyhlásil, že nemá právomoc konať vo veci návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, napadnuté uznesenie zrušil a konanie o nariadenie neodkladného opatrenia zastavil.

13. Proti výroku I. a II. uznesenia odvolacieho súdu podal dovolanie otec, ktoré odôvodnil tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navrhol uznesenie zrušiť, vrátiť vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a priznať otcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „dovolací súd“) uznesením č. k. 3 Cdo 259/2018-136 zo dňa 13.02.2019 napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že pokiaľ odvolací súd bez postupu podľa § 382 CSP založil svoje rozhodnutie nečakane a nepredvídateľne na aplikácii ustanovenia Nariadenia Brusel II bis a iných dôvodoch, než súd prvej inštancie, pričom otec v danej procesnej situácii nemal možnosť namietat správnosť prijatého právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní, odňal otcovi možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP.

15. Po vrátení veci odvolaciemu súdu bolo vykonanou lustráciou súdnych konaní zistené, že uznesením súdu prvej inštancie č. k. 28P/141/2018-96 zo dňa 08.10.2018 v spojení s uznesením odvolacieho súdu č. k. 21CoP/79/2018 - 152 zo dňa 17.01.2019, súd:

I. zveril mal. U. O., K.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca, ktorý ju bude zastupovať a spravovať jej majetok,

II. dočasne zrušil udelený súhlas matke na vycestovanie maloletej U. O. do Š. udelený výkonom č. I. rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 24P/43/2015-522 zo dňa 23.03.2017 po dobu trvania zverenia mal. U. do osobnej starostlivosti otca,

III. dočasne upravil styk matky s mal. U. tak, že matka je oprávnená stretávať sa s mal. U. od 26.10.2018 od 19,00 hod. do 02.11.2018 do 12,00 hod, od 21.12.2018 do 28.12. 2018 do 18.00 hod na území Slovenskej republiky a od 01.07.2019 do 31.07.2019 na území krajín Európskej únie,

IV. žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

16. Z doposiaľ uvedeného je zrejmé, že otázka osobnej starostlivosti o mal. U. O., ako aj otázka potreby zrušenia udeleného súhlasu matke na vycestovanie maloletej U. O. do Š. udeleného výkonom č. I. rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 24P/43/2015-522 zo dňa 23.03.2017, ktoré tvoria predmet prejednávanej veci, boli po dovolaniach napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu o zastavení konania pre nedostatok právomoci, právoplatne rozhodnuté súdom.

17. Keďže pomery medzi účastníkmi konania sú dočasne upravené neodkladným opatrením, pre ďalšie nariadenie neodkladného opatrenia medzi účastníkmi konania, s totožným predmetom úpravy pomerov, nie je dôvod. Za daného stavu odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie postupom vyplývajúcim z ust. § 389 ods. 1 písm. d) CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP a konanie pre neodstrániteľnú prekážku

právoplatne rozhodnutej veci, ktorá bráni odvolaciemu súdu v konaní pokračovať (§ 230 CSP), konanie v zmysle ust. § 161 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 378 ods. 1 CSP a § 2 ods. 1 CMP zastavil.

18. O trovách prvoinštančného, odvolacieho, ako aj dovolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).